

losgemaakt. Indien dus de voorlichters van het kerkelijk-gereformeerde volk als vrije mannen met een vrij wetenschappelijk oordeel gezegd hadden: we aanvaarden Prof. Haitjema's publieke denkbeelden niet als gereformeerd, dan hadden ze het gereformeerde leven een dienst gedaan, de critiek van het volk, dat hen schraagt en draagt, ontzien en... geen ongelukken begaan, want die Sovereign Grace Union zou heel best geluisterd hebben naar een stem uit Nederland, die zeide: Wij kunnen 't Barthianisme niet als gereformeerd aanzien, en dus z'n Hollandse heraut niet met als spreker op een congres van gereformeerden inviteren.

Als dan ook Prof. Gr. zegt:

Men moet de kwestie aldus stellen. Er is uit Engeland de vraag gekomen, vroeger, om een Calvinistenbond te stichten; daarna, om congressen te houden. Op die vraag moest men ja zeggen, of nee zeggen. Mochten de hoogleraren van de Vrije Universiteit nee zeggen? Dan hadden ze praktisch buiten deze beweging gestaan, dan was men naar anderen gegaan en dan waren die, zonder ons, als de eigenlijke tegenwoordigers van het Nederlandsche Calvinisme opgetreden. Mochten de hoogleraren van de Vrije Universiteit, gezien het karakter van de Vrije Universiteit, dat toelaten?

Me dunkt, op die vraag kan het antwoord slechts luiden nee, ondanks de bezwaren, die er zijn en die ook de hoogleraren van de Vrije Universiteit zeer goed zien.

dan verwonder ik me. Iemand kan bereid zijn mee te werken in beginsel, zonder echter alles te „slikken“, wat men voorts hem in de verdere uitwerking der plannen voorlegt. Waar blijft de vrijheid anders? Indien meedoen op deze manier plicht was van de hoogleraren der V. U., dan is deze apologie een beschuldiging tegen de andere hoogleraren der V. U., die weigeren mee te doen, een beschuldiging tegen Kampen tevens, dat men ook vergeefs zoekt onder de medewerkers. Prof. Grosheide's artikel eindigt met de pertinente verzekering:

Dit congres is niets anders en wil niets anders zijn, dan enkele dagen samen praten op den grondslag der Gereformeerde belijdenisschriften. En daaraan mochten de hoogleraren der V. U. zich niet onttrekken.

Indien dit waar is, dan zijn de andere hoogleraren, die niet meedoen, schuldig. Laat dit bedacht worden door enkele auteurs, die het verleden week besproken „heilige-huisje-standpunt“ innemen.

Prof. Grosheide schrijft nog:

En is zulk een optreden nu zoo vreemd, staat het geheel op zichzelf? Ons dunkt allerminst. De deputaten benoemd door de Generale Synode te Middelburg hebben hun brief: Aan alle belijders der Gereformeerde Religie, ook aan de Confessioneele Vereeniging gezonden, waarvan Prof. Haitjema een vooraanstaand lid is.

De Veldkamp heeft reeds in een noot opgemerkt, dat dit een vergissing is.

Verder:

Hebben ze daarmede verklaard alle leden der Confessioneele Vereeniging voor Gereformeerd te houden? Dat leidt toch niemand uit hun daad af en de Confessioneele Vereeniging zelf zal de eerste zijn om te beweren, dat ze zulk een getuigenis niet gevraagd heeft en niet behoeft.

Maar dat zijn toch heel andere dingen? Dat is toch heel iets anders, dan dat men den man, die deze vereeniging meer dan ooit een bepaalde richting uit voert, Prof. Haitjema, voordraagt en aandient als spreker op

een congres van gereformeerden? Laat men niet vergeten, dat er een diepe kloof is tusschen het eenvoudige volk, dat de gereformeerde belijdenis liefheeft en van Prof. H.'s theorieën niets begrijpt, en de geleerdheid van dezen theoloog met zijn barthiaansche vaktermen. Het eenvoudige volk in de Herv. Kerk begrijpt dat niet; vele van zijn leiders zien het niet in; maar de ambts-halve tot voorlichten geroepen moeten het zien en consequenties er uit trekken.

Omdat ik vermoed, dat mijn ruimte wel verbruikt zal zijn, houd ik thans op. Enkele uittalingen van wie met mij deze plaatsing van den wetenschappelijk-gereformeerden kandelaaier onder een, den eenen keer aan dezen, den anderen keer aan genen toegeschreven, maar intusschen onder verantwoordelijkheid van heel de groep gehanteerde korenmaat betreuren, bewaar ik dus ook tot later.

K. S.

BOEKBESPREKING

Orgaan v. d. Chr. Vereen. v. Natuur- en Geneeskundigen in Nederland (electr. drukkerij Kleywegh, Loosduinen) met art. van Dr L. v. d. Pijl over Individualiteit en Leven en notulen v. d. Natuurk. en de Medische Sectie;

Filmblad v. d. Ned. Chr. Filmcentrale (Nijkerk, G. F. Callenbach) met inleidend artikel: Wij beginnen (van P. J. van Mullem en J. I. v. d. Meulen, de redacteurs) en verder: Ook een Chr. taak. De Film op School. Wat nog op het programma staat, Nieuws v. d. Filmcentrale, De film, Voorwaarden bij het huren van films, Mededeelingen betreffende de Ned. Chr. Filmcentrale, Onze Route-Films.

Een interessant, modern-uitgegeven tijdschrift, welks eerste aflevering een goede belofte inhoudt.

J. C. Sikkkel, Onder de Vleugelen des Heeren. Uitgave in braille-schrift van het J. C. Sikkkel-fonds.

Het is een heel ongewoon boek, dat ik heb te bespreken.

Waarschijnlijk is het ook niet „pas-verschenen“, want na vele omzwervingen eerst heeft het mij bereikt.

En toch kondig ik het graag en met nadruk aan.

't Is namelijk de uitgave in braille-schrift van het boek van Dr J. C. Sikkkel, „Onder de Vleugelen des Heeren“, deel van het J. C. Sikkkel-fonds, dat op deze wijze binnen het bereik van blinden wordt gebracht.

De braille-drukkerij van de stichting „Sonneheerd“ heeft het vervaardigd en naar het daar toegepaste systeem is het ingebonden, keurig en sterk.

In zijn groot-quartoformaat, zijn 127 bladzijden feilloos druk — dit laatste zeg ik op gezag van iemand die met het braille-schrift goed op de hoogte is — is het een pracht-uitgave, die dankbare waardeering verdient. Wie weet hoe graag de blinden boeken in hun bezit hebben en hoeveel moeite het kost, hoeveel belangelooze toewijding van velen, om aan dien rechtmatigen en begrijpelijken wensch eenigszins te voldoen, zal met groote erkentelijkheid het initiatief van „Sonneheerd“ begroeten, om op deze wijze te helpen. En de keuze van overzetting, het bekende en gaarne gelezen boek van Dr Sikkkel, verhoogt die erkentelijkheid.

Voor zienden die braille-schrift kennen — ik spreek alweer op gezag — is het schrift moeilijker te lezen dan handwerk. Maar voor blinden is het heel duidelijk en makkelijk. En voor hen is het bestemd.

G. T.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Nijega-Opeinde: Cand. E. Buitenbos, hulppred. te Naaldwij.

Aangenomen naar:

Leens: F. Boonstra te Kollumerpomp.
Leiden: H. A. Wiersinga te Vlissingen.
Oostwolde (Old): Cand. G. J. de Leeuw, hulppred. te B.

Intrede te:

's-Gravenhage-West: A. de Bondt. Tekst: 1 Cor. 12: (17 October).

Kantens: Cand. B. Holwerda. Tekst: Handel. 28:30 en Oost- en West-Souburg: C. B. Bavinck Jr. Tekst: Luc. 22.

Hulpprediker.

Candidaat B. A. van Lummel, die de benoeming tot prediker te Zwijndrecht aanvaardde, blijft in de gelegenheid kerken te dienen en zal een eventueel beroep gaarne inweg nemen. Zijn nieuw adres is: De Bruinelaan 28, Zwijndrecht. Telef. 6305.

Adresverandering.

Het adres van den heer E. Torenbeek, beroepbaar onder bij de Geref. Kerken, is met ingang van 1 November 1921: Stationsweg, Zuidlaren, maar: Warnsveldscheweg Zutphen.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Rotterdam-Zuid: W. Bijleveld te Haarlem.

Bedankt voor:

Assen: J. Hovius te Nieuwe Pekela.
IJmuiden: S. v. d. Molen te Rotterdam.

Afscheid van:

Rijnsburg: N. de Jong. Tekst: 1 Petr. 2:7a.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Bergharen: W. J. J. Jenny, pred. te Batavia, met ver. Dimpelo.

Bruinisse: P. Bouw te Melissant.
Rijnsaterwoode: Cand. C. C. H. de Loos te Utrecht.
Schiedam: D. Broers te Asch.

Aangenomen naar:

Droegham: Cand. R. Bijl te Oranjestad.
Nieuw Loosdrecht (toez.): P. Moerman te Stavenisse.
Overland-Driewegen: Cand. W. C. van Burgeler te Arnhem.
Rotterdam: J. A. Kwint te Enschede.
Scheveningen: R. B. Evenhuis te Zaandam.
Welsrijp: J. Jellena te Woubrugge.
Winsum-Baard: Cand. K. Wybenga te Leiden.
Zwartewaal: Cand. P. Jonges te Haarlem.

Bedankt voor:

Noordwijk (Gr.): G. J. A. Offerhaus te Eernewoude.
Uitwijk: Cand. R. Bijl te Oranjestad.
Wormerveer (toez.): J. Eikema te Schagen.

Intrede te:

Etten: L. Aalders. Tekst: Luc. 7:40.
Ferwerd: Cand. M. J. Krop. Tekst: 2 Cor. 2:9.
Gramsbergen: W. Kool. Tekst: Matth. 13:52.
Kampen: M. Ottevanger. Tekst: Psalm 25:5 en 6.

Afscheid van:

Vollenhove: A. v. d. Hoeven. Tekst: Ef. 3:14-21.

Zoo juist verscheen bij ons:

TOEN WIJ NOG IN TENTEN WOONDEN

Herinneringen uit de dagen van den schoolstrijd

van de Heeren

G. VAN BLEEK, S. v. d. KOOL, S. STEMERDING,
F. KALSBEK, J. v. d. BERG Az., J. P. HEBLIJ,
G. VAN ZEGGELAAR, T. v. d. KOUU Dz.

INGELEID EN GEBUNDELD DOOR

H. J. VAN WIJLEN

320 blz. — Prijs in linnen band f 2.—.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en de Uitgevers
OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

Chr. Muziektijdschrift „De Harp“

met maandelijksche Muziekbijlage

f 1.50 per Jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algeheele voldoening smaken.

Adm.-Adres: 1e Helmersstraat 94 - Amsterdam (W.)

„RETOUR UTRECHT!“

„Retour Utrecht... retour Utrecht“. Dat is nu het wachtwoord aan de loketten van talloze Nederlandsche stations. En wie verwondert het! De GRATO trekt iedereen dag meer bezoekers. Uit Nederland, uit heel Europa, uit alle werelddeelen zelfs! Heele drukkerijen in werking...! Interessant niet alleen voor drukkers maar voor iedereen! Komt zien, hoe Uw boeken en platen gemaakt worden!

GRATO
INTERN. TENTOONSTELLING

JAARBEURSGEBOUW
UTRECHT

24 OCT.
tot
10 NOV.

Hebt U voor de propaganda der Unie-Collecte al besteld?

WAAKZAAM BLIJVEN

DOOR **DS. C. A. VREUGDENHIL**

Met een woord vooraf van Mr. J. J. HANGELBROEK,

Secretaris van de Unie „Een School met den Bijbel“.

Prijs f 0.25

Voor verspreiding, bij getallen, slechts 3 cent per 100.

Deze brochure is, evenals de bekende brochure „Waarom Christelijk Onderwijs“ van denzelfden schrijver, weder op instigatie van „De Unie“ geschreven met de bedoeling haar als propagandamiddel te gebruiken.

De Uitgevers:

GOES. OOSTERBAAN & LE COINTRE

Lezers van „De Reformatie“! Wekt uw kennis op proefmakend van ons Blad aan te vragen. Zeer velen doen dit reeds!

BIJ DRUKKERIJ EDECEA te HOORN is verschenen

DE SOCIALE WETGEVING

door H. AMELINK

Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

In dit boekwerk van 149 blz. druks worden achtereenvolgens behandeld:

Wettelijke arbeidersbescherming

Sociale verzekeringswetgeving

Internationale Organisatie van den arbeid

Bedrijfsorganisatie en Bedrijfsradenwet

Prijs f 0.75

Prijs f 0.75

Verkrijgbaar i. d. boekhandel en na toezending van f 0.75 per postw. of giro (32404) bij Drukkerij Edecea, Hoorn.

Medew.
Kamp.
Meijst.

Stukken

Dr C. TA

INHOUD: H...
waarde of w...
wachten. (M...
neerd Remo...
op Zions mu...
— Pop. We...
wetenschap...
Apollinarism...
werping van...
— Opv. en...
schouw. —...
nieuws.

HO

Tets oven

g. Tillich...
schiedenis...
een eigen...
en geschied...
fundamente...
Wij zagen...
tweeden...
schiedenis...
zij den tw...
den in s...
lijk wil d...
zichzelf...
ligt Gods...
haar werkt...
een gena...
de dieps...
bij ons be...
Hij sprak...
deele“. H...
logie de op...
a da equa...
zoeven ze...
het begin...
nis haar...
keerd, hel...
en einde b...
door gecon...
stitueerd...
zich als z...
Hier ech...
broken.
Begin to...
Tillich, d...
gebeurtenis...
kenis, die b...
gezien (f)...
voor zich...
danig heeft...
schiedenis...
bepaalde...
dende doel...
vervolgt h...
opteva...
dan ook o...
zijn, als h...
zich in te...
„cinkatas...
den tijd...
maar niet...
letten hier...
einde ge...
voelt men...
het laats...
tòt de hi...
dat dus ó...
band tus...
sluiten va...
prijsgegeve...
theologie...
geschieden...
gemaakt...
zelf. Deze...
met versch